

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

3217

Na temelju članaka 128. i 129. stavka 2. podstavka 8. Zakona o policiji (»Narodne novine« broj 129/2000.), a u vezi s člankom 4. stavkom 1. i člankom 5. stavcima 5. i 6. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« 105/2004.), ministar unutarnjih poslova donosi

PRAVILNIK

O NAČINU POSTUPANJA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA U OBAVLJANJU POSLOVA NADZORA I UPRAVLJANJA PROMETOM NA CESTAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se način postupanja policijskih službenika:

1. prilikom upravljanja prometom na cestama, nadzora sudionika u prometu na cestama, nadzora vozila, opreme ceste, cestovne signalizacije te izvođenja radova i drugih aktivnosti na cestama,
2. u slučaju prometne nesreće,
3. prilikom pratnje izvanrednih prijevoza tereta.

Pripadnici prometnih jedinica mladeži, i i školskih prometnih jedinica (u daljnjem tekstu: druge ovlaštene osobe) kada upravljaju prometom na raskrižjima i drugim mjestima, obavljaju nadzor vozila i vozača te osiguranja prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, dužni su postupati prema odredbama ovoga Pravilnika.

Članak 2.

Upravljanje i nadzor prometa na cestama obavlja se na temelju svakodnevnog praćenja stanja i uočavanja sigurnosnih problema i pokazatelja o stanju sigurnosti prometa, a obavlja se, stalno ili povremeno, na raskrižjima ili drugim mjestima na cesti, radi postizanja veće protočnosti prometa i sigurnosti sudionika u prometu te zaštite ljudi i imovine.

Stalno upravljanje prometom na cestama obavlja se svakodnevno, u određeno doba dana.

Povremeno upravljanje prometom na cestama obavlja se na mjestima i u vrijeme očekivanog ili izvanrednog povećanja prometa na cestama i njegovog otežanog odvijanja (dani vikenda, športske ili druge priredbe ili aktivnosti na cesti, sajmišni dani, prometne nesreće i nepogode na cesti i sl.).

Upravljanje i nadzor prometa na cestama policijski službenici obavljaju u odori.

Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka, nadzor i upravljanje prometom na cestama policijski službenici mogu po nalogu nadređenog službenika obavljati u civilnoj odjeći, kojom prilikom obvezno nose reflektirajući prsluk s otisnutim natpisom »POLICIJA«.

2. UPRAVLJANJE PROMETOM NA CESTAMA

Članak 3.

Upravljanje prometom na cestama policijski službenici i druge ovlaštene osobe obavljaju izdavanjem naredbi usmeno, pokretima ruku, položajem tijela i posebnim uređajima za davanje zvučnih i svjetlosnih znakova ili podešavanjem semafora.

Fizičko upravljanje prometom na cestama može se obavljati na mjestu ili u pokretu.

Kada policijski službenici i druge ovlaštene osobe sudionicima u prometu daju naredbe kojima se odstupa od propisanih prometnih pravila ili značenja postavljenih prometnih znakova ili svjetala, takve naredbe mogu se davati i usmeno, pisanim obavijestima na displeju i pomoću tehničkih sredstava za pojačanje zvuka.

Članak 4.

Kada policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba upravlja prometom na raskrižju, znakove kojima se naređuje zaustavljanje svih vozila i zabrana prolaza za određene sudionike u prometu daje nalazeći se u sredini raskrižja ili na drugom pogodnom mjestu gdje ga mogu lako uočiti svi sudionici u prometu.

Ako se u jednom raskrižju nalazi više policijskih službenika odnosno drugih ovlaštenih osoba koje upravljaju prometom, znaci što ih daju te osobe moraju biti međusobno usklađeni.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako bi se time postiglo uspješnije upravljanje prometom, znakove iz članka 5. točaka 1., 2. i 6. ovoga Pravilnika može davati i policijski službenik, odnosno druga ovlaštena osoba koja se ne nalazi na sredini raskrižja uz uvjet da ga mogu lako uočiti svi sudionici u prometu kojima su znaci namijenjeni.

Članak 5.

Znaci što ih policijski službenici odnosno ovlaštene osobe daju pokretima ruku i položajem tijela za sudionike u prometu znače:

1. desna ruka podignuta okomito s otvorenom šakom, dlanom prema lijevo – znači obvezno zaustavljanje za sva vozila ispred raskrižja i zabranu prelaska kolnika za pješake, osim za ona vozila koja se u trenutku kada je znak dan, ne mogu na siguran način zaustaviti,

2. desna ruka podignuta okomito s otvorenom šakom, dlanom prema naprijed, na cesti izvan raskrižja, kada se policijski službenik nalazi na kolniku – znači obvezno zaustavljanje za sva vozila prema kojima je dlan okrenut,

3. desna ruka vodoravno predručena s otvorenom šakom, dlanom prema lijevo – znači zabranu prolaza za sve sudionike u prometu čiji smjer kretanja siječe smjer ispružene ruke,

4. lagano mahanje rukom – dolje vodoravno odručenom ili predručenom rukom s otvorenom šakom, dlanom okrenutim prema dolje – znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak mora smanjiti brzinu kretanja vozila,

5. vodoravno predručena ruka savijena u laktu s otvorenom šakom, i kružno kretanje podlaktice i šake – znači da vozač u čijem se smjeru daje ovaj znak mora ubrzati kretanje vozila,

6. vodoravno odručena ili predručena ruka s dlanom otvorene šake usmjerenim prema određenom sudioniku u prometu – znači da se taj sudionik mora obvezno zaustaviti,

7. tijelo u normalnom stojećem stavu ili tijelo u tom stavu s rukama vodoravno odručenim – znači da se sudionici u prometu koji dolaze iz smjera u kojem su okrenuta leđa odnosno prsa policijskog službenika, odnosno druge ovlaštene osobe moraju zaustaviti, a sudionici koji mu dolaze s bočnih strana imaju pravo prolaza.

Članak 6.

Znakove kojima se naređuje smanjenje brzine kretanja, ubrzavanje kretanja i zaustavljanje određenog sudionika u prometu, policijski službenik može davati i iz policijskog vozila.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka, na krovu policijskog vozila mora biti uključeno plavo rotacijsko svjetlo, policijsko vozilo kreće se iza ili ispred vozila koje se namjerava zaustaviti, a policijski službenik pomoću pločice »Stop policija« izdaje sudioniku u prometu odgovarajuće naredbe odnosno zapovijedi.

Kada je na policijskom vozilu ugrađen displej s naredbama i zapovjedima: »obavezno zaustavljanje«, »stop policija«, »smanjite brzinu«, »prometna nesreća«, »opasnost na cesti« i sl., policijski službenik uz plavo rotacijsko svjetlo uključuje i displej s izdatom odgovarajućom naredbom ili zapovijedi.

Vozač kojemu su izdane naredbe i zapovijedi iz stavka 2. i 3. ovoga članka, dužan je postupiti sukladno izdanoj naredbi ili zapovijedi.

Članak 7.

Za davanje naredbi i zapovjedi za zaustavljanje, zabranu prolaska te smanjenje i ubrzanje kretanja vozila, policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba može koristiti pločicu.

Pločica iz stavka 1. ovoga članka ima oblik kruga promjera 12 cm čija je osnova žute boje s crvenim rubom širine najmanje dva cm, na kojoj je s obje strane, u žutom polju, ispisan tekst »STOP POLICIJA«.

Pločica iz stavka 2. ovoga članka može imati i vlastiti izvor svjetlosti.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka, pločica ima oblik kruga promjera 19,5 cm, čija je osnova s jedne strane žute boje na kojoj je crnim slovima ispisan tekst »STOP POLICIJA«, s crvenim rubom širine tri cm. Osnova druge strane pločice je bijele boje s crvenim rubom širine tri cm na kojem je crnim slovima ispisan tekst »STOP POLICIJA«. Na sredini se nalazi rasvjetno tijelo crvene boje promjera 10 cm.

Pločice iz stavka 2. i 3. ovoga članka nalaze se na rukohvatu i moraju biti presvučene reflektirajućom tvari.

Članak 8.

Zvučni znaci daju se posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova u nizu tonova raznih visina koji se nalazi na vozilu ili zviždaljkom.

Članak 9.

Zvučni znaci koji se daju zviždaljkom imaju ova značenja:

1. jedan zvižduk – znači poziv sudionicima u prometu, koji ga čuju da obrate pažnju na policijskog službenika odnosno drugu ovlaštenu osobu koji će odgovarajućim znakom izraziti određeni zahtjev,

2. više uzastopnih zvižduka – znači da je neki od sudionika u prometu postupio protivno zahtjevu izraženim danim znakom, protivno pravilima prometa ili protivno postavljenim prometnim znakovima.

Prilikom davanja više uzastopnih znakova zviždaljkom, policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba obavezna je pokazati na kojeg se sudionika u prometu dani znak odnosi i što je on obvezan učiniti.

Članak 10.

Zvučni znaci koji se daju zviždaljkom primjenjuju se samo u kombinaciji sa znacima koji se daju rukama i to samo kada se policijski službenik odnosno druga ovlaštena osoba nalazi izvan vozila.

Zvučni znaci koji se daju posebnim uređajem za davanje zvučnih znakova na vozilu upotrebljavaju se samo u kombinaciji sa svjetlosnim znacima iz članka 12. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

Svjetlosni znaci daju se posebnim uređajima za davanje svjetlosnih znakova koji se nalaze na vozilu ili sredstvima za ručno davanje svjetlosnih znakova (baterijska svjetiljka i sl.).

Članak 12.

Svjetlosni znaci koji se daju posebnim uređajima za davanje svjetlosnih znakova na vozilu znače: upaljeno plavo rotacijsko svjetlo na vozilu koje stoji na kolniku – vozač je obvezan smanjiti brzinu kretanja svoga vozila, po potrebi ga zaustaviti i postupati po naredbama policijskog službenika.

Članak 13.

Svjetlosni znak koji se daje ručnim sredstvima (baterijska svjetiljka i sl.) stalno je svijetlo crvene boje kojim policijski službenik maše uspravno na uzdužnu os ceste. Taj znak znači obvezu za vozača da zaustavi vozilo koje se kreće na dijelu ceste gdje se taj svjetlosni znak daje.

Članak 14.

Na raskrižju i na drugom mjestu na kojem se prometom na cestama upravlja uređajima za davanje prometnih svjetala (semaforima ili drugim uređajima), u slučaju zastoja ili neravnomjernog opterećenja prometnih tokova, policijski službenici odnosno druge ovlaštene osobe mogu upravljati prometom ručnim podešavanjem tih uređaja ili fizički (pokretima tijela i ruku) – potpunim isključenjem semafora i drugih uređaja ili podešavanjem semafora na način da je uključeno samo žuto trepćuće svjetlo.

Članak 15.

Upravljanje prometom na cestama u pokretu obavlja se na dionici ceste na kojoj dođe do stvaranja kolona uzrokovanih sporim vozilima, prometnim nesrećama ili drugim nepogodama na cesti, pri pratnji prijevoza izvanrednih tereta i opasnih tvari i osiguranja prolaza vozila pod pratnjom.

Za vrijeme upravljanja prometom na cestama u pokretu, policijski službenici mogu privremeno isključiti iz prometa spora vozila ili usmjeriti kretanje tih vozila zaobilaznim cestama – za vrijeme dok postoje razlozi iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 16.

U slučajevima kada upravljanje i nadzor prometa na cestama obavljaju pripadnici vojne policije, policija i nadležna vojna tijela zajednički utvrđuju način upravljanja i nadzora prometa na cestama te ostvaruju potrebnu suradnju.

3. NADZOR PROMETA NA CESTAMA

Članak 17.

Nadzor prometa na cestama obavljaju policijski službenici kretanjem i zadržavanjem na najugroženijim mjestima na cesti kako bi svojom nazočnošću, upozorenjima, zapovijedima, uputama i savjetima te primjenom tehničkih sredstava utjecali na pravilno i zakonito ponašanje sudionika u prometu i na poštivanje prometnih pravila.

Kada u nadzoru prometa na cestama policijski službenici zaustavljaju sudionika u prometu, dužni su koristiti pločicu »Stop policija« i zaustavljanje obavljati na dijelu ceste uz desni rub kolnika u pravcu kretanja tako da ostali sudionici u prometu mogu pravovremeno uočiti zaustavljena vozila, vodeći pri tome računa da ne ometaju promet ili ugrožavaju vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih sudionika u prometu.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti, zaustavljanje se može obaviti i sa suprotne strane ceste.

Zaustavljanje vozila, prema stavku 2. ovoga članka, obavlja se u pravilu na mjestima gdje se vozilo cijelom svojom površinom može ukloniti s kolnika. Ako se nadzor vozila obavlja na kolniku, na policijskom vozilu mora biti upaljeno plavo rotacijsko svjetlo.

Prilikom nadzora prometa na cestama noću i u uvjetima smanjene vidljivosti policijski službenik koji obavlja zaustavljanje vozila mora nositi reflektirajući prsluk s otisnutim natpisom »POLICIJA«.

Članak 18.

Nadzorom sudionika u prometu na cesti utvrđuje se i provjerava njihovo pridržavanje prometnih propisa, valjanost prometnih isprava te njihovo psihofizičko stanje i drugi uvjeti koje moraju ispunjavati za sigurno i nesmetano sudjelovanje u prometu.

Članak 19.

Mjesta i dionice ceste na kojima će se obavljati nadzor, određuju se planom rada policijske uprave odnosno policijske postaje, pri tome vodeći računa da to ne bude uvijek na istim mjestima.

Prekršaji vezani uz brzinu kretanja vozila neće se utvrđivati u zoni od 100 metara od postavljenog prometnog znaka za obilježavanja naseljenih mjesta ili od prometnog znaka izričitih

naredbi »ograničenja brzine«.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, prekršaji vezani uz brzinu kretanja vozila u zonama škola ili drugih ustanova gdje se okuplja veći broj djece mogu se utvrđivati u zoni od 30 metara od postavljenog prometnog znaka izričitih naredbi »ograničenja brzine« ili prometnog znaka opasnosti »djeca na cesti«.

Članak 20.

Prilikom nadzora prometa, brzinu kretanja vozila policijski službenici utvrđuju pomoću uređaja za mjerenje brzine s mogućnostima video-fotozapisa, fotozapisa i uređajima bez mogućnosti video-fotozapisa.

Poslovi iz stavka 1. ovoga članka obavljaju se mjeriteljskim uređajima po postupku i načinu rada sukladno odredbama posebnih propisa i uputama proizvođača mjerila brzine pregledanih i odobrenih od državnog tijela nadležnog za normizaciju i mjeriteljstvo.

Brzinu kretanja vozila policijski službenici utvrđuju i pomoću zapisnog lista tahografa odnosno nadzornog uređaja (euro tahografa) za vozila koja moraju biti opremljena tim uređajima.

Članak 21.

Uređajima s video-foto i foto zapisom, u pravilu se prekršitelji prometnih propisa snimaju s prednje strane. U izvješće o počinjenom prekršaju, prema mogućnostima upisat će se zapaženi podaci osobnog opisa (spol, starost, stas, kosa, brada, brkovi, dio odjeće i sl.).

Fotografije načinjene uređajima iz stavka 1. ovoga članka, izrađuju se samo u slučajevima kada su neophodno potrebne u prekršajnom postupku po zahtjevu prekršitelja ili prekršajnog suda. Troškovi izrade fotografija zaračunavaju se osobama protiv kojih se vodi prekršajni postupak i koje su proglašene krivim ili im je izrečena mjera pisanog upozorenja.

Članak 22.

O svakoj izmjerenoj i prekoračenoj brzini kretanja vozila, koja je utvrđena uređajem za mjerenje brzine, u slučajevima kada je obavljeno zaustavljanje vozača, sastavlja se Zapisnik o izmjerenoj brzini kretanja vozila, osim u slučaju kada je prekoračenje brzine utvrđeno uređajem s foto ili video-foto zapisom ili kada vozač plati novčanu kaznu na mjestu izvršenja prekršaja.

Zapisnik o izmjerenoj brzini kretanja vozila iz stavka 1. ovoga članka tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio (Obrazac 1).

Članak 23.

Prilikom obavljanja nadzora uređajem bez video-fotozapisa, prekršitelj se obavezno zaustavlja i na uređaju mu se pokazuje izmjerena brzina kretanja. Kada vozač ne plati kaznu na mjestu izvršenja prekršaja, o izmjerenoj brzini kretanja vozila sastavlja se Zapisnik, a izmjerena brzina se, u prisutnosti vozača, na uređaju poništava.

Zaustavljanje vozila može obaviti i druga ophodnja na prometnici na kojoj je snimljena prekoračena brzina, ali postupanje po utvrđivanju prekršaja (uvid u mjerni uređaj, popunjavanje tiskanica i drugo) može obaviti samo policijski službenik koji je osposobljen za nadzor i kojem je izdano uvjerenje o osposobljenosti za obavljanje tih poslova.

Članak 24.

Policijski službenik koji vozača, instruktora vožnje, putnika ili drugog sudionika u prometu radi opravdane sumnje da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje ili je sudjelovao u prometnoj nesreći, podvrgava ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata, dužan im je dati upute o načinu korištenja i postupku ispitivanja sredstvima i aparatima te ih upozoriti na posljedice odbijanja podvrgavanja ispitivanju.

Nakon obavljenog ili odbijenog ispitivanja policijski službenik popunjava Zapisnik, koji potpisuju ispitana osoba, svjedoci ako ih ima i policijski službenik koji je obavio ispitivanje.

Zapisnik o ispitivanju iz stavka 2. ovoga članka ne ispunjava se ukoliko je rezultat ispitivanja negativan, osim kada se ispitivanje provodi prilikom očevida prometne nesreće ili kada to ispitanik zahtijeva.

Prilikom nadzora prometa i kod očevida prometnih nesreća s materijalnom štetom, sudionicima u prometu se, zbog mogućih dopuštenih pogrešaka propisanih od strane nadležnog državnog tijela za mjeriteljstvo, u Zapisniku iz stavka 2. ovoga članka, ispitivanjem utvrđena količina prisutnog alkohola u organizmu umanjuje za 0,1 g/kg, odnosno miligrama u litri izdahnutog zraka.

Ako je ispitana osoba u takvom stanju da Zapisnik ne može potpisati ili ga odbije potpisati, policijski službenik će i to konstatirati u Zapisniku.

Zapisnik o ispitivanju iz stavka 2. ovoga članka tiskan je uz ovaj Pravilnik i njegov je sastavni dio (Obrazac 2).

Članak 25.

Nadzorom vozila utvrđuje se:

1. ispunjava li vozilo propisane uvjete potrebne za sudjelovanje u prometu (tehnički pregled, registracija, polica osiguranja, registarske pločice izdane za to vozilo i dr.),
2. ima li vozilo propisane uređaje i opremu i jesu li ispravni;
3. prelazi li teret na vozilu dopuštenu masu, dimenzije i je li propisno smješten te da li se vozilom bez odobrenja prevozi teret čija je masa ili osovinsko opterećenje veće od dopuštenog odnosno propisanog,
4. prevozi li se vozilom više osoba nego što je dopušteno te jesu li one pravilno smještene u vozilu,
5. posjedovanje dokumentacije o teretu koje se prevozi i njezinu istovjetnost i sukladnost s teretom.

U slučaju kada se nadzorom vozila iz stavka 1. ovoga članka utvrde neispravnosti ili propusti, a vozač nije u mogućnosti otkloniti nepravilnosti i propuste, policijski službenik će s vozila privremeno skinuti registarske pločice i vozilo isključiti iz prometa te prema vozaču poduzeti druge mjere.

O privremeno oduzetim registarskim pločicama, tahografskom zapisu ili ADR certifikatu vozaču se izdaje potvrda koja je tiskana uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni dio (Obrazac 3).

Potvrda iz stavka 3. ovoga članka izdaje se i za privremeno oduzete predmete koji se izuzimaju i služe kao dokaz u kaznenom ili prekršajnom postupku.

Članak 26.

Policijski službenik ne smije isključiti iz prometa vozilo i vozača na mjestu na kojem bi vozilo predstavljalo neposrednu opasnost za druge sudionike u prometu ili bi ometalo normalno odvijanje prometa.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka policijski službenik može uz nazočnost vozača upravljati vozilom do sigurnog mjesta, vozaču naložiti da vozilo odveze na sigurno mjesto i pri tome sjediti u vozilu ili naložiti vozaču da se vozilom kreće neposredno iza ili ispred službenog vozila do sigurnog mjesta.

Ukoliko policijski službenik nije u mogućnosti postupiti na način propisan u stavku 2. ovoga članka zbog tehničke neispravnosti isključenog vozila (neispravni uređaji za upravljanje i zaustavljanje i sl.), može izdati nalog za premještanje vozila sukladno odredbama članaka 85. i 86. Zakona o sigurnosti prometa na cestama (»Narodne novine« br. 105/2004).

Članak 27.

Kada policijski službenik u nadzoru prometa na cestama utvrdi da je vozilo inozemne registracije označeno registarskim pločicama na kojima oznake i broj nisu u skladu s odredbama međunarodnih ugovora, uputit će vozača toga vozila u najbližu policijsku upravu ili policijsku postaju radi privremene registracije. Ako vozač to odbije policijski službenik isključit će vozilo iz

prometa.

Članak 28.

Nadzorom cesta utvrđuje se:

1. nalaze li se na cestama propisani prometni znakovi,
2. jesu li prometni znakovi postavljeni sukladno propisima i primjereni prometnim tokovima,
3. ima li na cesti nedostataka radi kojih može doći do ugožavanja prometa, odnosno ima li na cesti nedostataka zbog kojih je promet otežan.

O utvrđenim nedostacima iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik će pisanim putem, a u žurnim slučajevima usmeno, obavijestiti nadležnu tvrtku ili tijelo radi otklanjanja nedostataka.

O utvrđenim nedostacima iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik izvijestit će i nadležnu inspekciju te će, ukoliko je to potrebno, protiv odgovornih osoba podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 29.

Kada je policijska uprava, odnosno policijska postaja obaviještena da se na određenoj cesti izvode radovi ili se provode aktivnosti zbog kojih može doći do smetnji ili poremećaja prometnih tokova, odnosno kada je primila obavijest o njihovom početku i trajanju, utvrdit će je li pravna osoba nadležna za održavanje cesta ili druga ovlaštena osoba poduzela primjerene mjere za sigurno i nesmetano odvijanje prometa, a po potrebi pružit će i stručnu pomoć.

4. POSTUPAK U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE

Članak 30.

Policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće u kojoj ima poginulih i ozlijeđenih osoba ili je nastala veća materijalna šteta kao i prometne nesreće s manjom materijalnom štetom koju je policiji dojavio jedan od sudionika, ukoliko sudionici prometne nesreće nisu potpisali Europsko izvješće o prometnoj nesreći ili na drugi način nisu razmijenili podatke o sebi i vozilima.

Policijski službenik koji u nadzoru prometa naiđe na mjesto nastanka prometne nesreće s manjom materijalnom štetom ili na drugi način bude obaviješten o nastanku takve nesreće, upozorit će sudionike prometne nesreće da razmijene podatke te da popune i potpišu Europsko izvješće o nesreći. O poduzetom policijski službenik sastavlja službenu bilješku koja sadržava podatke o sudionicima nesreće, o vozilima, kratak opis događaja, vremenu i mjestu nastanka prometne nesreće, opis nastalih oštećenja. U tom slučaju se ne popunjava statistički list, a događaj se ne evidentira u Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova.

Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, policijski službenik dužan je uvijek obaviti očevid prometne nesreće kada se jedan od sudionika udaljio s mjesta nesreće, ako u nesreći sudjeluje vozač iz članka 221. Zakona o sigurnosti prometa na cestama, vozač koji nije stekao pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije, vozač kojem je vozačka dozvola istekla ili oduzeta ili mu je izrečena mjera prestanka važenja vozačke dozvole ili zabrane upravljanja motornim vozilom, vozač za kojega se osnovano sumnja da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje ili je u takvom psihofizičkom stanju da nije sposoban sigurno upravljati vozilom i vozač koji nema pomagala koja tijekom vožnje mora koristiti. Policijski službenik dužan je obaviti očevid prometne nesreće ako u nesreći sudjeluje vozilo Ministarstva unutarnjih poslova, vozilo inozemne registracije, neregistrirano vozilo, vozilo kojem je istekla važnost prometne dozvole ili vozilo koje na cesti zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa druge sudionike u prometu i u svim drugim slučajevima kada je za počinjeni prekršaj propisano izricanje zaštitne mjere zabrane upravljanja vozilom ili negativni bodovi.

Članak 31.

Kada policijski službenik obavlja očevid prometne nesreće, a na mjestu događaja nema osobe koja se može brinuti o vozilu, teretu ili drugim predmetima poduzet će sljedeće:

1. obavijestiti nadležnu pravnu osobu za održavanje ceste radi uklanjanja, smještaja i čuvanja vozila i stvari,
2. popisati stvari te poduzeti druge mjere za njihovo čuvanje, dok ih ne preuzme pravna osoba za održavanje ceste,
3. obavijestiti vlasnika vozila o prometnoj nesreći i poduzetim mjerama, odnosno najužu rodbinu kada je vlasnik vozila ujedno i vozač koji je stradao u prometnoj nesreći.

Popis stvari sastavlja se u dva primjerka od kojih se jedan, uz potpis, uručuje osobi kojoj se stvari predaju. Drugi se primjerak čuva u spisu predmeta o prometnoj nesreći.

Kada se popisuju stvari, policijski službenik, ako je to moguće, osigurat će prisutnost najmanje jedne punoljetne osobe.

Kada se vozilo i stvari odvoze s mjesta prometne nesreće, sastavit će se zapisnik o preuzimanju vozila u koji se obvezno upisuju podaci o vozilu i stvarima koji se odvoze, podaci o osobi koja je obavila prijevoz i mjesto gdje će se vozilo i stvari čuvati. Zapisnik se sastavlja u najmanje dva primjerka od kojih se jedan odlaže i čuva u spisu prometne nesreće.

Članak 32.

Ako u prometnoj nesreći ima smrtno stradalih ili teže ozlijeđenih osoba, policijski službenik će na obazriv način, odmah po obavljenom očevidu, obavijestiti obitelj stradalih ili užu rodbinu.

Kada u prometnoj nesreći smrtno strada ili bude teže ozlijeđen stranac, policijska uprava o tome žurno obavještava Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu.

Policijska uprava dužna je postupiti na način propisan u stavku 2. ovoga članka i u svim slučajevima kada se postupa prema strancu, ako se isti pozove na odredbe članka 36. Bečke konvencije o konzularnim odnosima od 18. travnja 1961. godine.

Članak 33.

Kada u Republiku Hrvatsku ulazi vozilo strane registracije s vidljivim oštećenjima, policijski službenik na graničnom prijelazu izdat će vozaču potvrdu o tim oštećenjima.

Za vozilo strane registracije oštećeno u prometnoj nesreći u Republici Hrvatskoj, nadležna policijska uprava, odnosno policijska postaja izdat će potvrdu samo za oštećenja koja su utvrđena na mjestu prometne nesreće.

Ako vozač vozila strane registarske oznake prijavi oštećenje vozila i traži o tome potvrdu, izdat će mu se potvrda ako se utvrdi da je vozilo oštećeno na način kako je to prijavio.

Ako se ne može utvrditi da je vozilo strane registracije oštećeno na način kako je vozač prijavio, izdat će se potvrda o prijavi oštećenja vozila u kojoj će se naznačiti da je izdana na osnovi prijave vozača te da činjenice koje je naveo u vezi oštećenja vozila nisu utvrđene.

Na način propisan u stavku 4. ovoga članka, postupit će se i prilikom izdavanja potvrde o oštećenju vozila strane registracije koje napušta teritorij Republike Hrvatske.

Članak 34.

Potvrda o oštećenju vozila, u svrhu popravka vozila u inozemstvu, izdat će se i za vozilo domaće registarske oznake oštećeno u prometnoj nesreći na području Republike Hrvatske.

5. PRATNJA IZVANREDNIH PRIJEVOZA

Članak 35.

Izvanrednim prijevozom u smislu ovoga Pravilnika smatra se:

- prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom imaju masu ili osovinsko opterećenje veće od dopuštenog ili dimenzije veće od propisanih,
- prijevoz vozilima koja prazna ili zajedno s teretom udovoljavaju propisanim mjerama glede

mase, osovinskog opterećenja ili dimenzija, ukoliko je neki od tih elemenata na pojedinoj dionici javne ceste drugačije ograničen prometnim znakom ili je radi građevinsko-tehničkih elemenata ceste (radijus zavoja, poprečni ili uzdužni nagib i sl.) na tom dijelu ceste u vrijeme prijevoza potrebno ograničiti promet ili uspostaviti posebno upravljanje prometom.

Članak 36.

Kada nadležni davatelj dozvole za izvanredni prijevoz zatraži pratnju, Ministarstvo unutarnjih poslova daje mišljenje po kojim uvjetima se izvanredni prijevoz može obaviti.

Kada se radi o međunarodnom izvanrednom prijevozu, mišljenje iz stavka 1. ovoga članka daje Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu, a za unutarnji izvanredni prijevoz policijska uprava na čijem području prijevoz započinje.

Ako se prijevoz obavlja preko više policijskih uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova u sjedištu i policijska uprava na čijem području započinje prijevoz, pribavit će mišljenje od policijskih uprava preko čijeg područja će se obaviti prijevoz i zajedno s njima utvrditi postupak i način pratnje izvanrednog prijevoza.

Članak 37.

Mišljenje iz članka 36. stavka 1. ovoga Pravilnika treba sadržavati:

- optimalno vrijeme i pravac kretanja vozila,
- naziv ulica i javnih cesta te cestovnih objekata po kojima će se vozila koja obavljaju izvanredni prijevoz kretati,
- neophodan broj policijskih vozila i policijskih službenika u policijskoj pratnji.

Članak 38.

Obavezna policijska pratnja, odredit će se u sljedećim slučajevima:

- kada je duljina vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 25 metara,
- kada je širina vozila, odnosno skupa vozila s teretom takva da je prolazna širina suprotnog smjera manja od 3 metra,
- kada je visina vozila, odnosno skupa vozila s teretom veća od 4,5 metra,
- kada duljina vozila, odnosno skupa vozila s teretom u odnosu na širinu kolnika u zavoju zauzima pretežiti dio kolnika, tako da je prolazna širina suprotnog smjera manja od 3 metra,
- kada je na pojedinim dijelovima itinerara potrebno obustaviti promet ili uspostaviti posebno upravljanje prometom,
- kada se vozilo kojim se prevozi teret zbog sigurnosnih ili tehničkih razloga ne može na ravnoj cesti kretati brzinom većom od 40 km/h.

Članak 39.

Pratnju izvanrednog prijevoza organizira i provodi policijska uprava na čijem području prijevoz započinje.

Kada se pratnja izvanrednog prijevoza obavlja preko područja više policijskih uprava policijska uprava preko čijeg područja se obavlja prijevoz u slučaju potrebe dužna je pratnji pružiti zatraženu pomoć.

U opravdanim slučajevima, pratnja se može organizirati kao etapna (štafetna) pratnja.

Prilikom provođenja etapne pratnje smjena policijskih ophodnji mora se obaviti usklađeno, vodeći maksimalnu pozornost o sigurnosti izvanrednog prijevoza i sigurnosti ostalih sudionika u prometu.

Ako primopredaja pratnje ne bude pravovremeno obavljena, pratnju nastavljaju policijske ophodnje koje su je do tada obavljale.

Članak 40.

Obračun troškova pratnje obavlja policijska uprava na čijem području prijevoz započinje.

Članak 41.

Nadležni rukovoditelj policijske uprave će, sukladno mišljenju iz članka 37. podstavka 3. ovoga Pravilnika, odrediti potreban broj policijskih službenika i policijskih vozila koji će obaviti pratnju izvanrednog prijevoza tereta.

Za pratnju će se odrediti najmanje dva policijska službenika u jednoj policijskoj ophodnji, od kojih je jedan završio tečaj prometne policije.

Nadležni rukovoditelj policijske uprave određuje jednog policijskog službenika kao voditelja pratnje, a isti je odgovoran za postupanje i usklađeno djelovanje drugih policijskih službenika koji obavljaju pratnju izvanrednog prijevoza.

Članak 42.

Policijski službenici koji su određeni za pratnju izvanrednog prijevoza dužni su se u određeno vrijeme, na to određenom mjestu, javiti voditelju izvanrednog prijevoza i od njega zatražiti na uvid dozvolu o odobrenom prijevozu te potrebnu dokumentaciju o vozilima koja sudjeluju u prijevozu te vozačkom i pratećem osoblju.

Prije započinjanja pratnje policijski službenici će zajedno s voditeljom izvanrednog prijevoza izvršiti detaljan pregled tereta radi utvrđivanja je li propisno smješten, učvršćen i obilježen te je li duljina, širina, visina i masa tereta istovjetna s podacima u dozvoli za izvanredni prijevoz.

Utvrđene neispravnosti ili nedostaci moraju se otkloniti prije započinjanja izvanrednog prijevoza o čemu se sastavlja službena bilješka koja čini sastavni dio spisa izvanrednog prijevoza.

Članak 43.

Vozila kojima se obavlja izvanredni prijevoz i vozila prijevoznika koja prate izvanredni prijevoz moraju biti obilježena propisanom oznakom, gabaritnim svjetlima, propisanim rotirajućim svjetlima i natpisom.

Članak 44.

Kada u pratnji izvanrednog prijevoza sudjeluje više policijskih službenika s više vozila, voditelj pratnje nalazi se u policijskom vozilu u prethodnici pratnje.

U slučaju da se iza vozila pod pratnjom formira kolona drugih vozila, voditelj pratnje dužan je na pogodnom mjestu zaustaviti vozila pod pratnjom i propustiti kolonu vozila te osigurati ponovo uključivanje vozila pod pratnjom u promet.

Na način propisan u stavku 2. ovoga članka voditelj pratnje postupit će i u slučaju ako na vozilu pod pratnjom nastupi kvar, a ako vozilo nije moguće maknuti s ceste vozilo će se zaustaviti što bliže desnom rubu kolnika i propisno označiti.

Članak 45.

U slučaju nepovoljnih vremenskih uvjeta ili ako nastupi oštećenje ceste ili cestovnih objekata u tolikoj mjeri da daljnje sigurno odvijanje izvanrednog prijevoza nije moguće, voditelj pratnje dužan je izvanredni prijevoz prekinuti i vozilo pod pratnjom skloniti s ceste na pogodno mjesto.

Članak 46.

Nakon završetka izvanrednog prijevoza, voditelj pratnje će sačiniti izvješće o tijeku pratnje, uvjetima pod kojima je obavljena pratnja, eventualnim promjenama itinerara i drugim činjenicama koje su uočene tijekom obavljanja pratnje. Izvješće se čuva u spisu izvanrednog prijevoza.

6. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 47.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti Pravilnik o znacima što ih sudionicima u prometu na cestama daju ovlaštene osobe (»Narodne novine« br. 9/93), Naputak o načinu uporabe uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, broj: 511-01-24-10589/1-2001. od 30. 11. 2001. godine,

Naputak o postupanju policije prilikom pratnje izvanrednih prijevoza, broj: 511-01-52-19404/1-2004. od 27. 4. 2004. godine te Uputa o utvrđivanju alkoholiziranosti po odredbama novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama, broj: 511-01-24-60520/1-2004. od 27. 8. 2004. godine.

Članak 48.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 511-01-52-81931-2004

Zagreb, 20. prosinca 2004.

Ministar

Marijan Mlinarić, dr. med., v. r.